

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА СЈЕНИЦА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

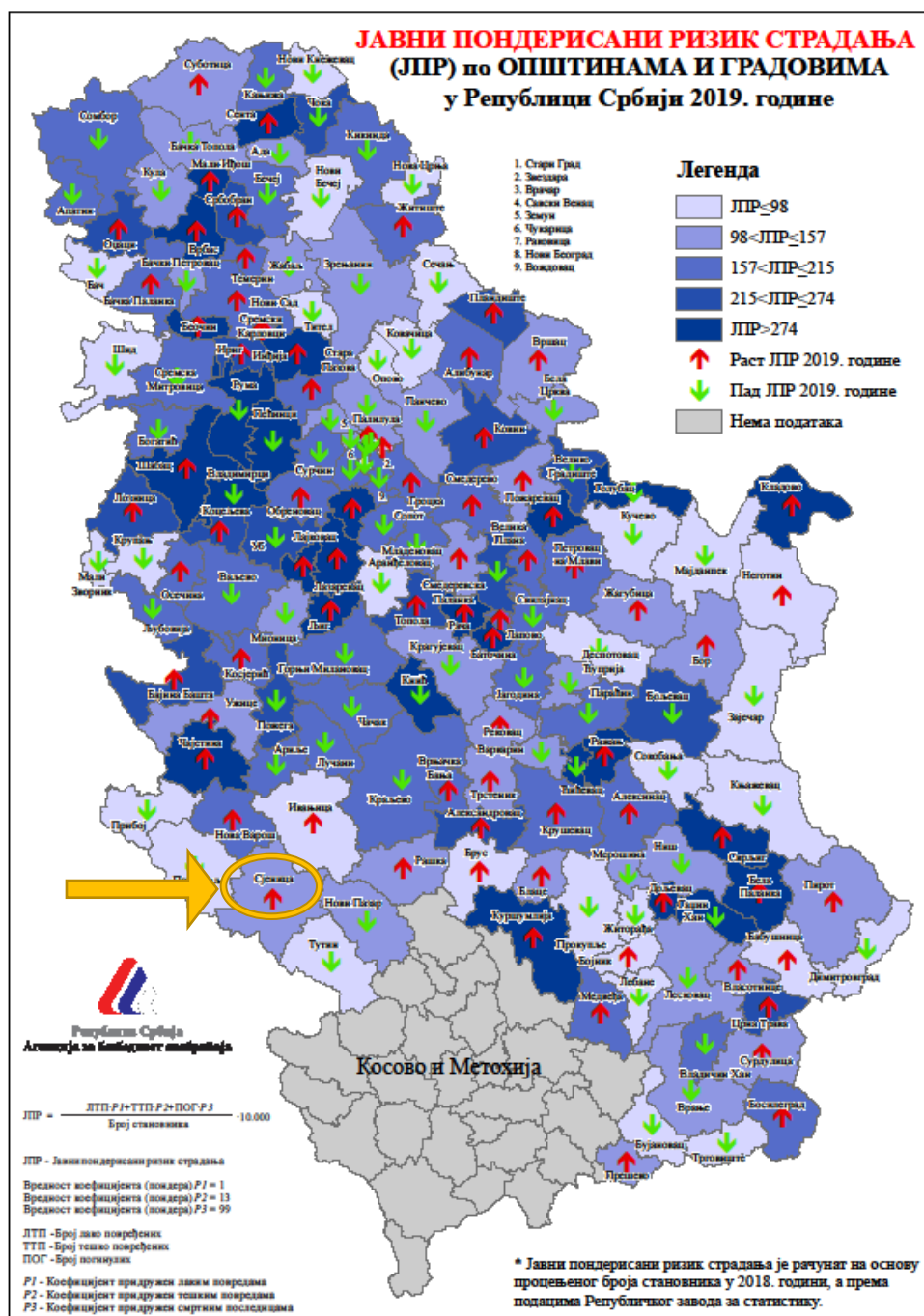
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији **општине Сјеница**. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији **општине Сјеница**. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији **општине Сјеница**.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији **општине Сјеница**, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

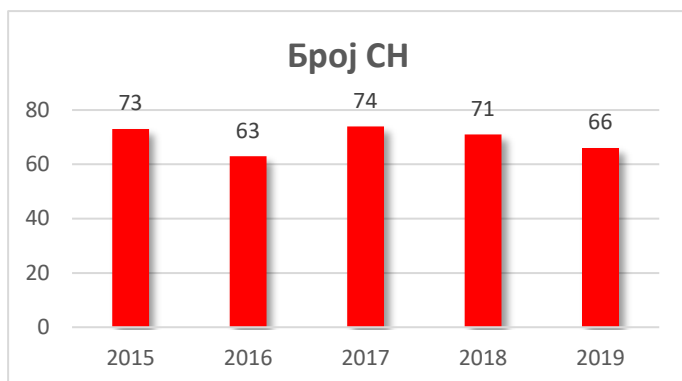
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

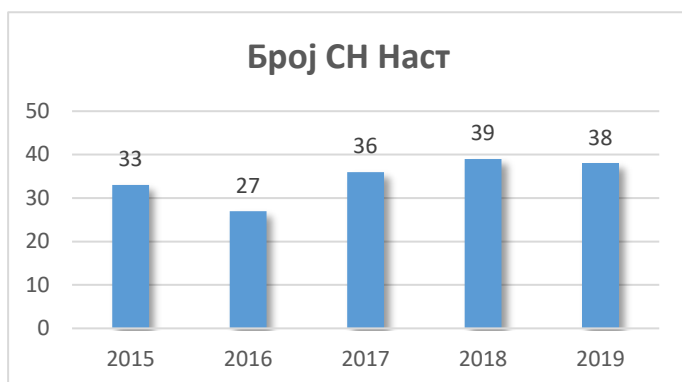

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за **општину Сјеница** припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

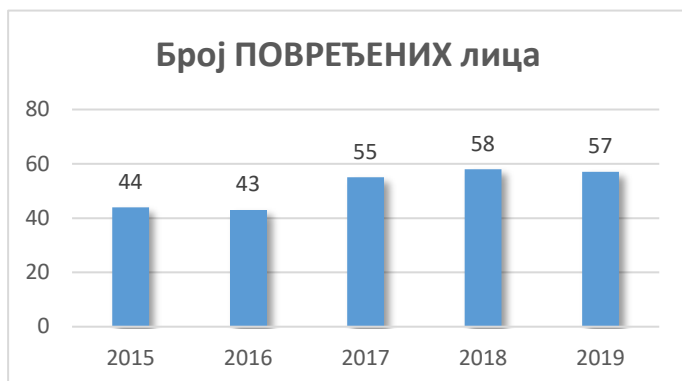
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је **347**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је **173**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је **7**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је **257**.

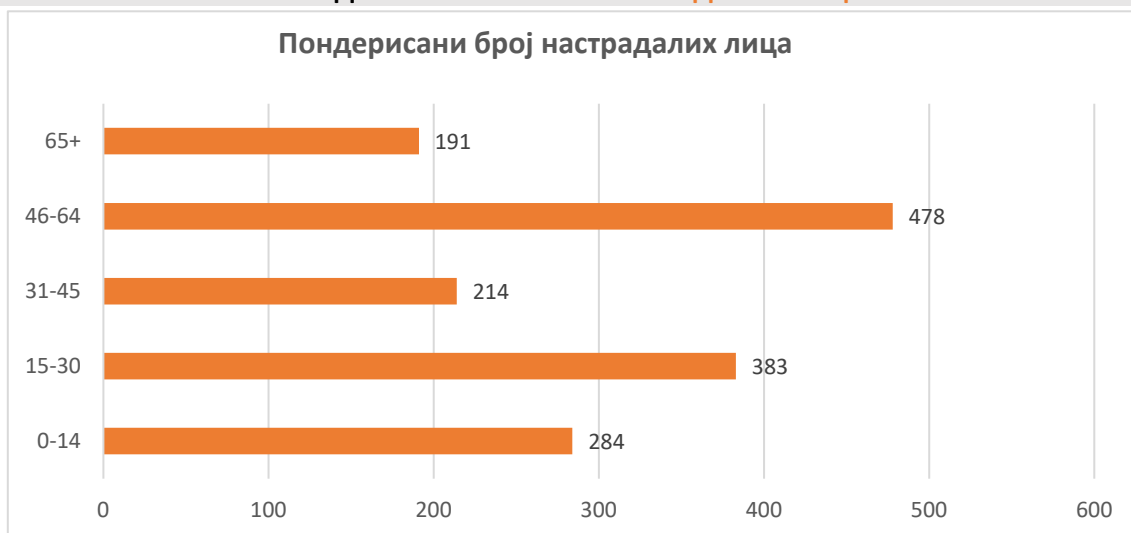
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

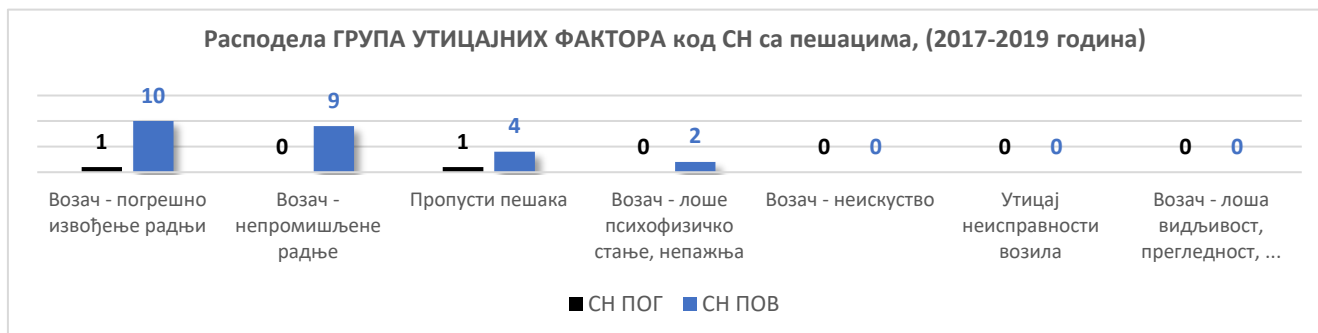
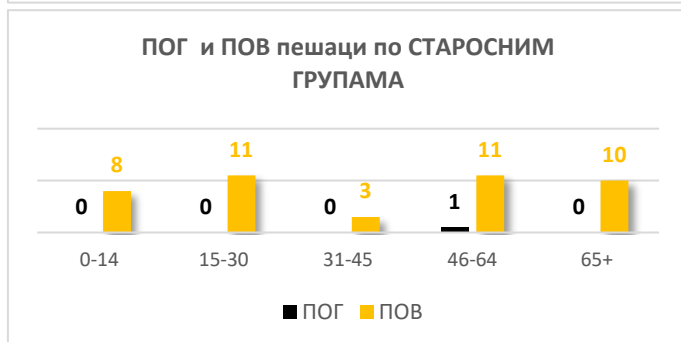

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

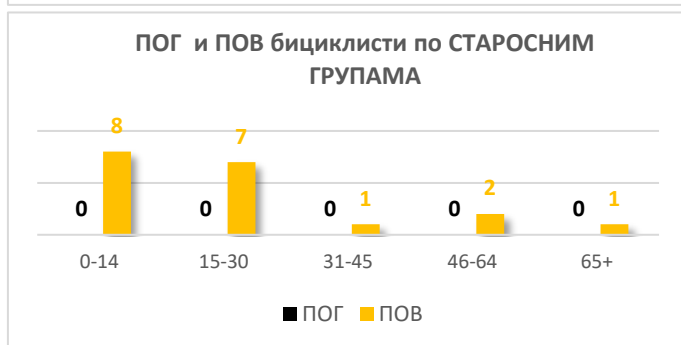
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

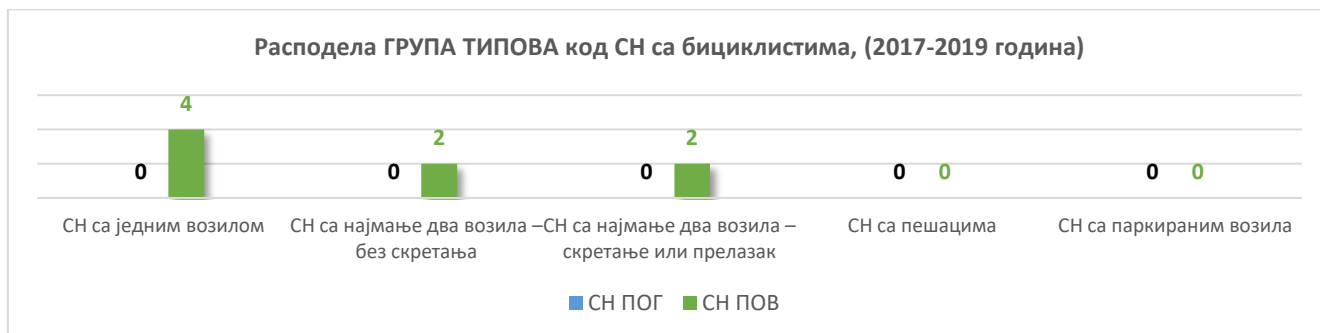
- Погинуо је један пешак, што чини **14%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **43**, што чини **17%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **46-64 година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

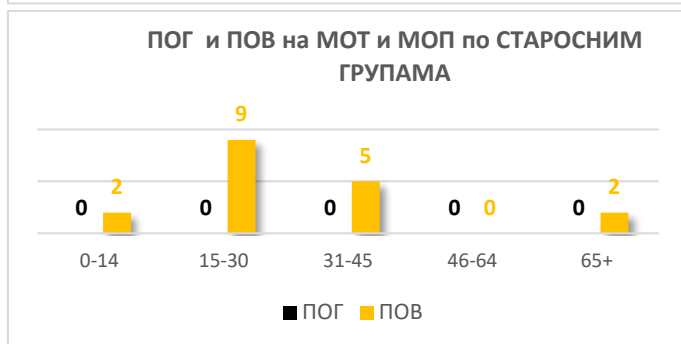
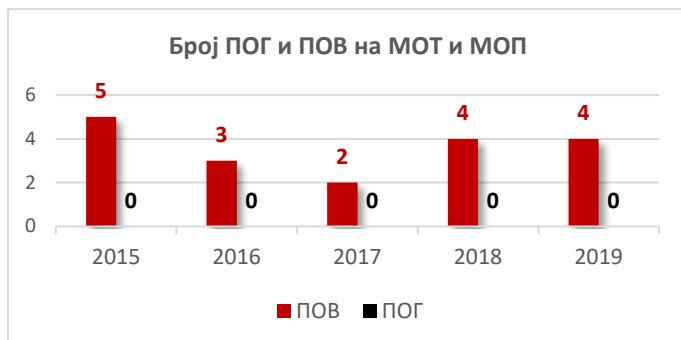
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

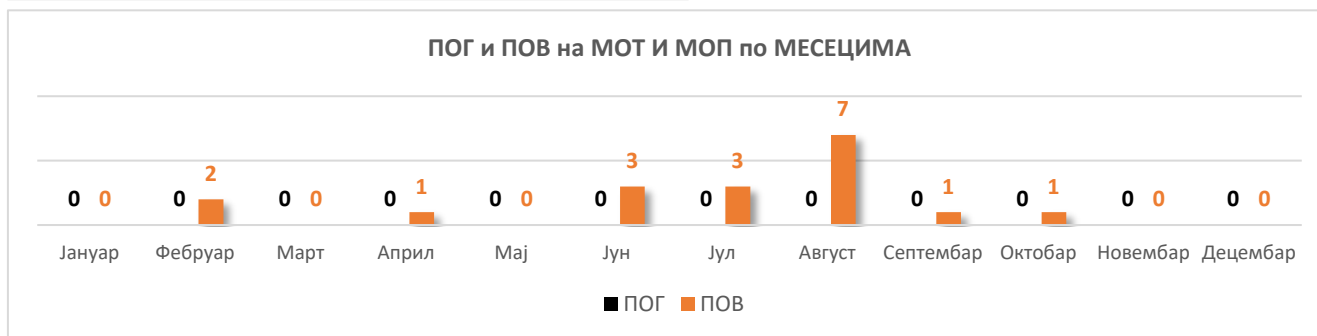
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 19, што чине 7% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

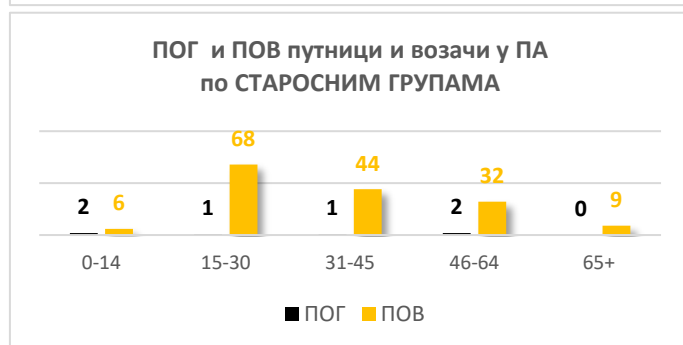
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

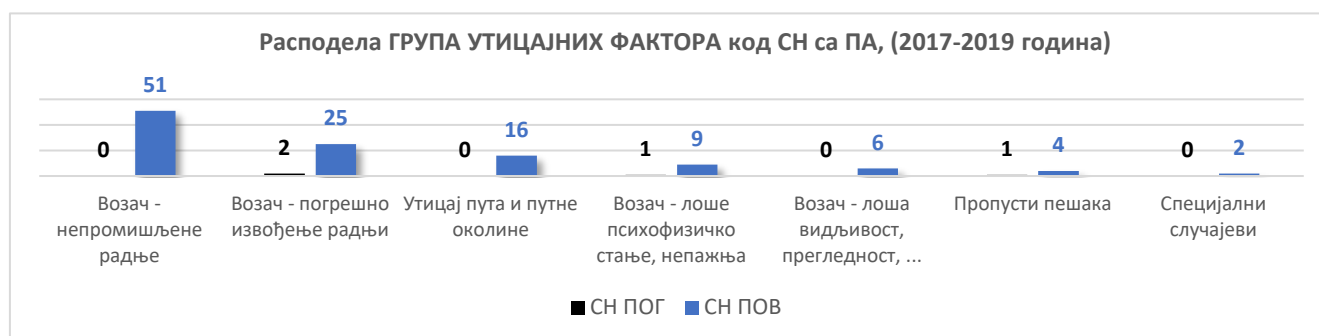
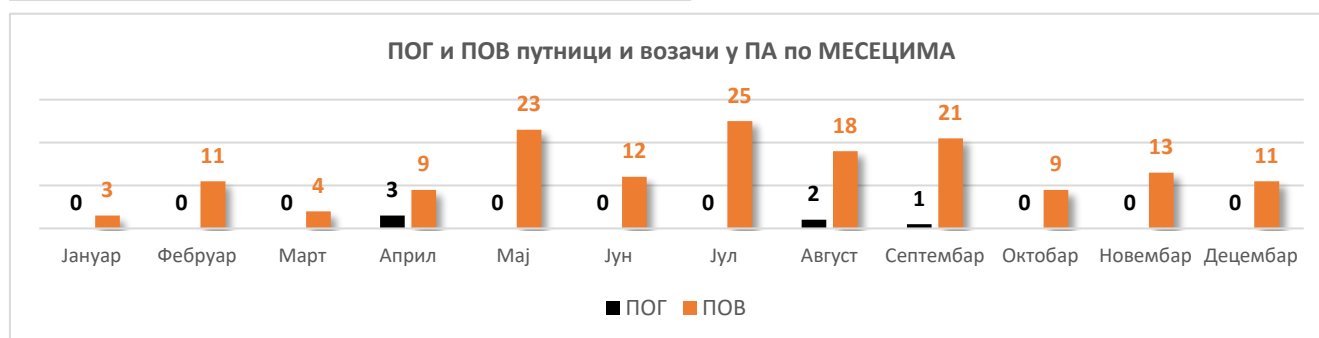
- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 18, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

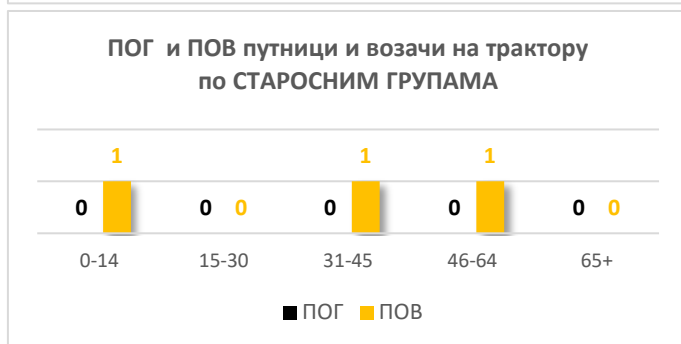
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

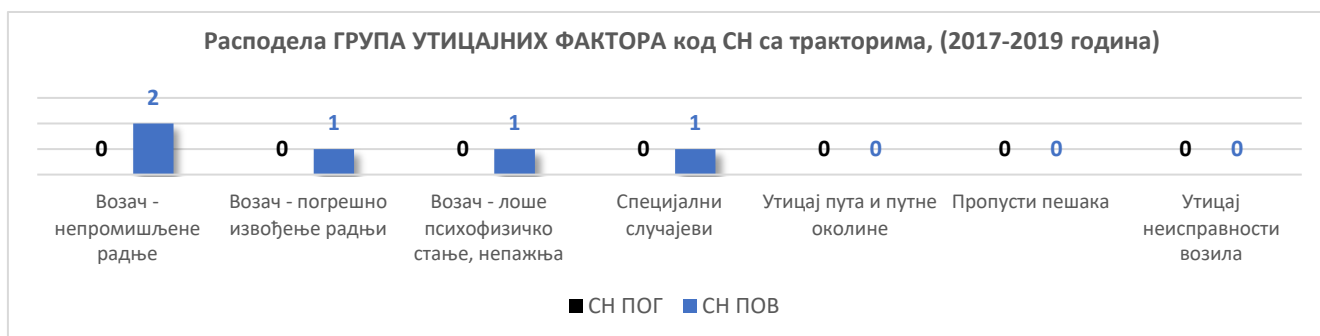
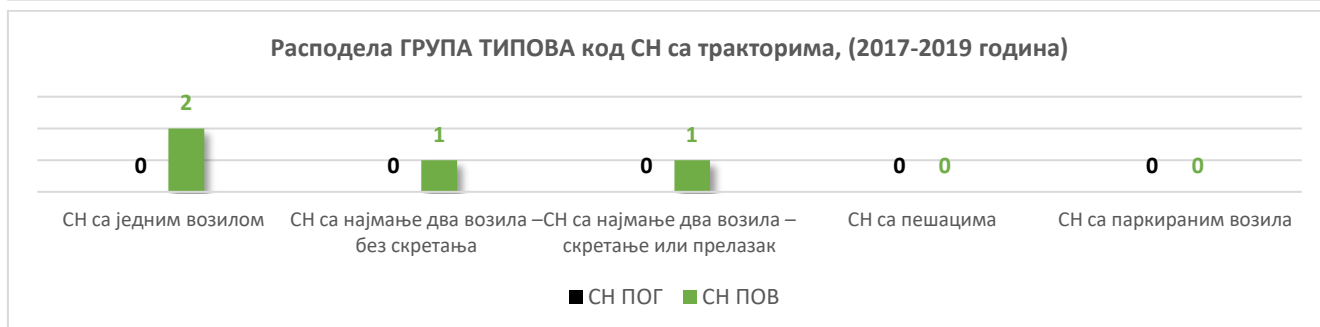
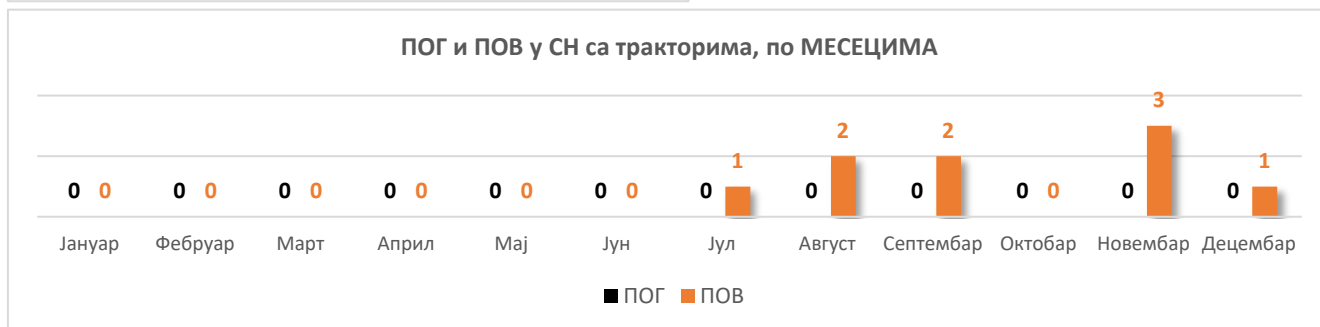
- Број погинулих возача и путника у ПА је 6, што чини 86% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 159, што чини 62% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

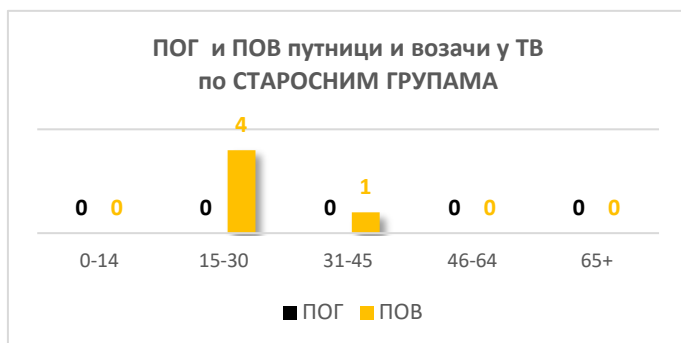
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

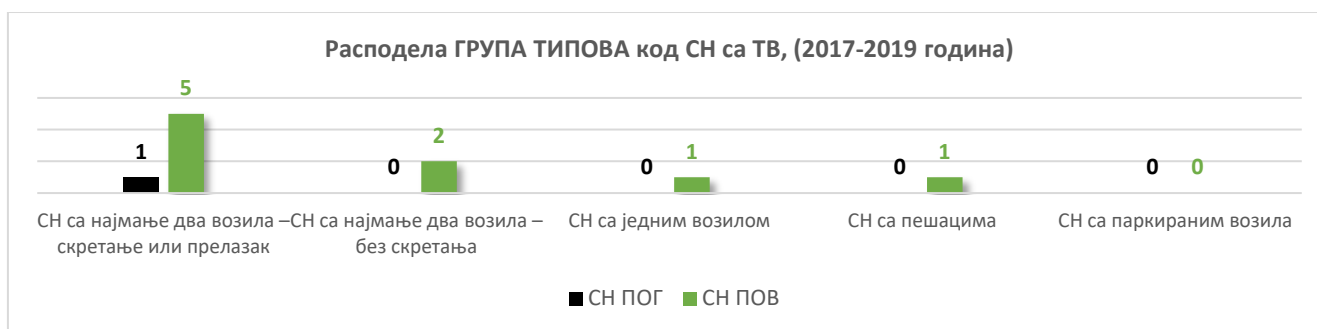
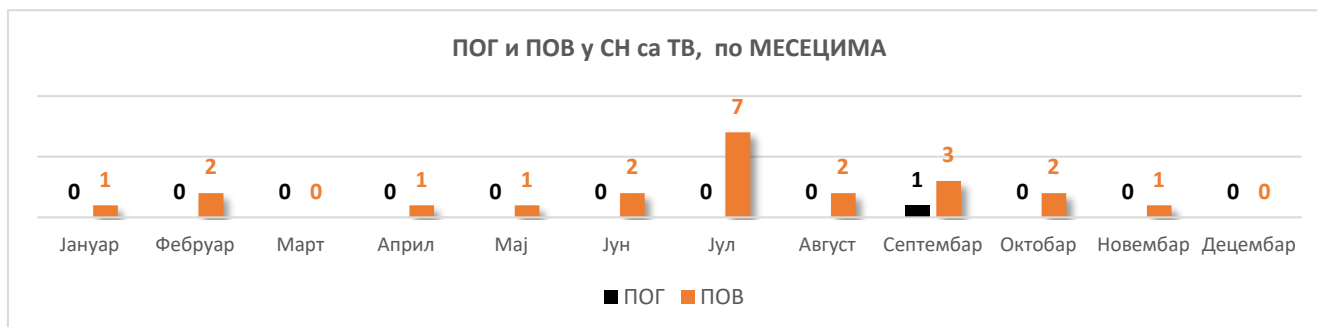
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **0-14, 31-45 и 46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **новембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

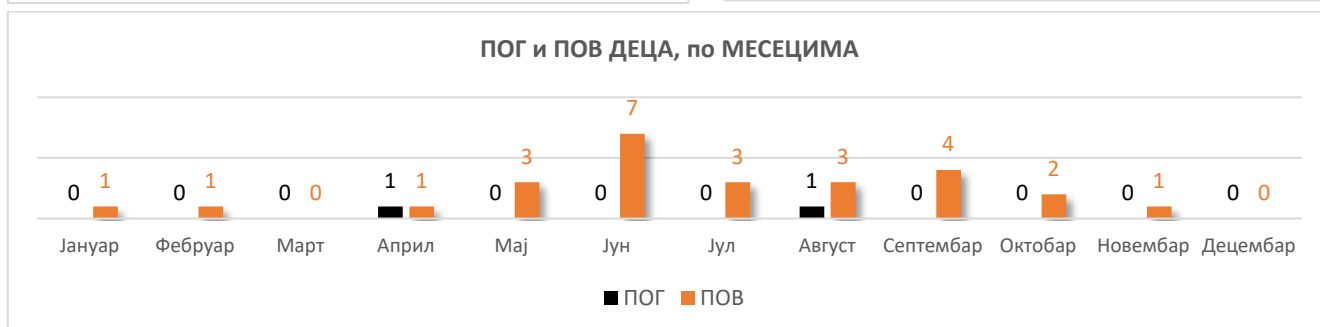
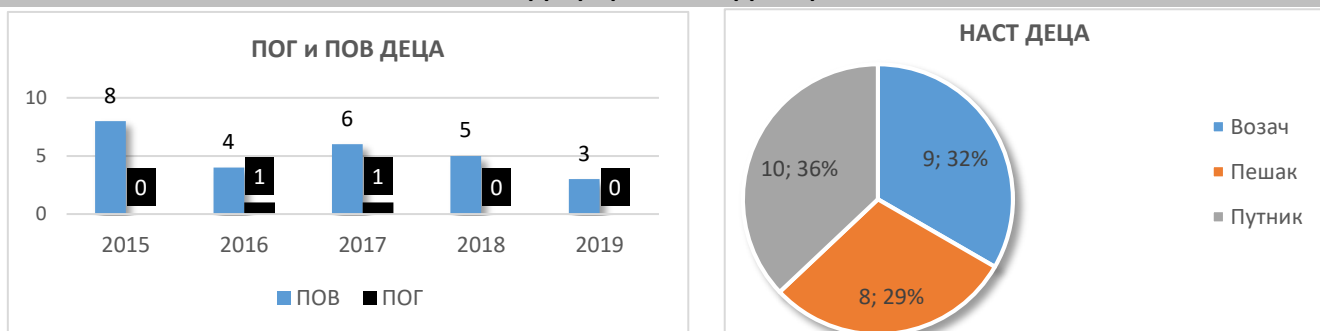
- Погинуло је једно лице у СН са учешћем теретних возила, што чини **14% погинулих лица** у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине **9% повређених лица** у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **15-30 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешће групе **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила су **Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи**.

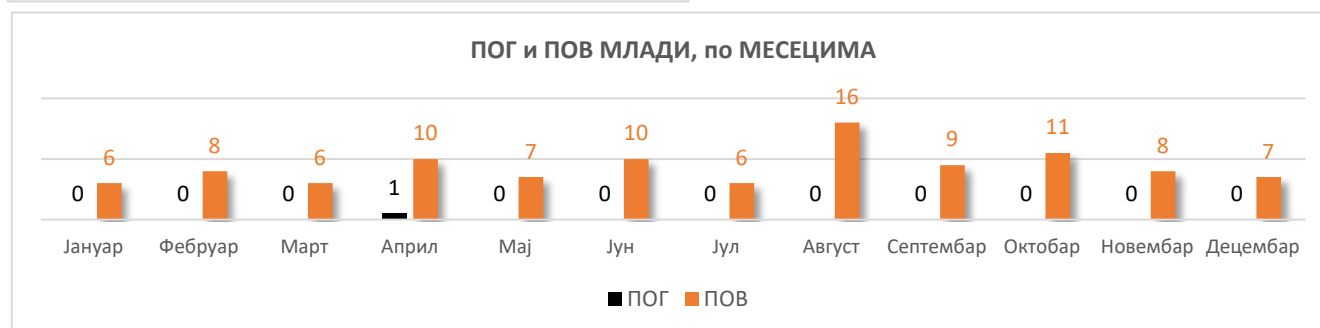
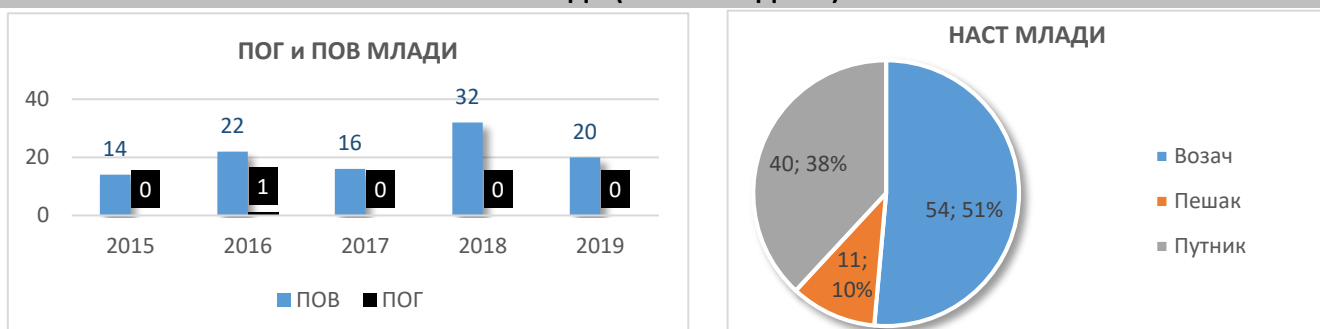
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

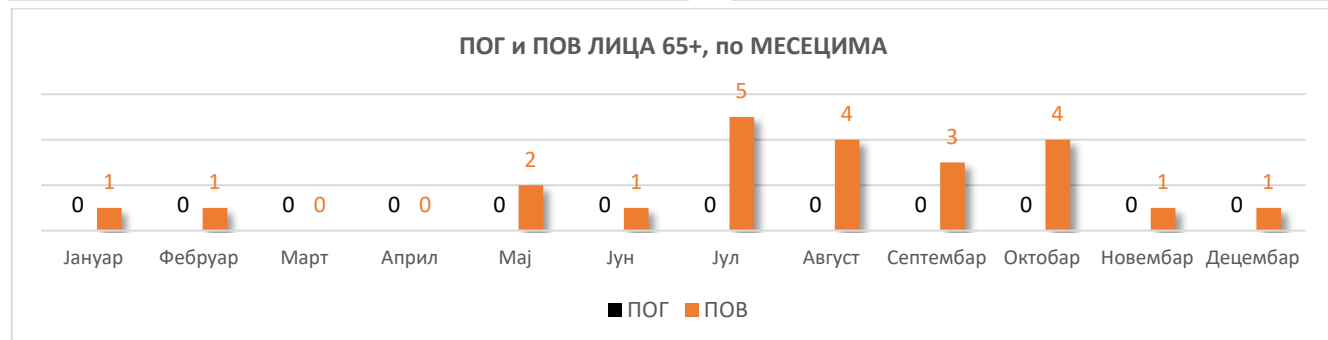
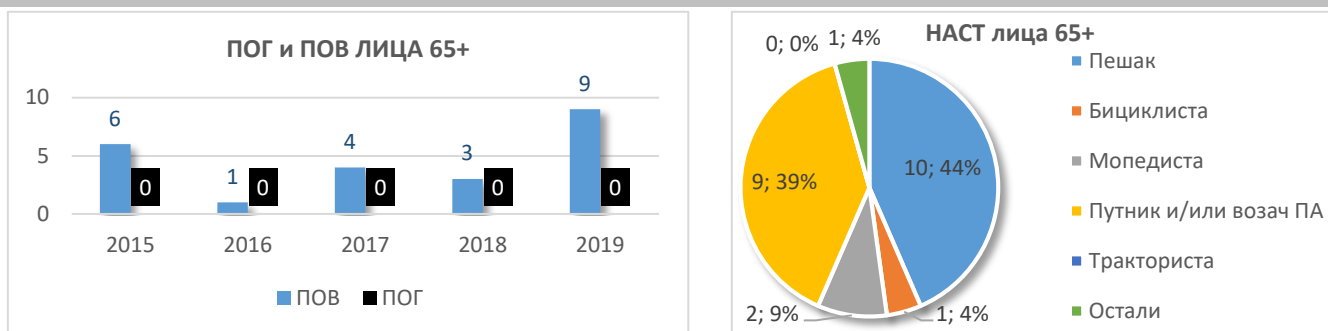
- У посматраном периоду **2 деце је погинуло**, док је **повређено 26 деце**.
- Деца путници чине 36%, деца пешаци 29%, а деца возачи 32% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **јуну**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- **Погинуло је једно младо лице**, што чини **14%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих 104**, што чини **40%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (51%)**.
- Млади највише страдају у **августу**.

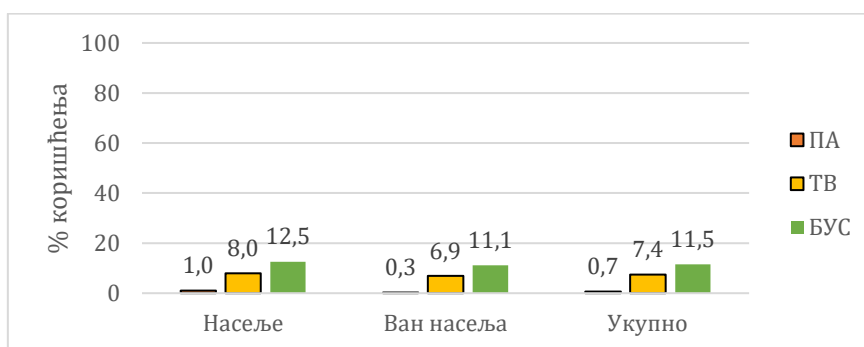
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

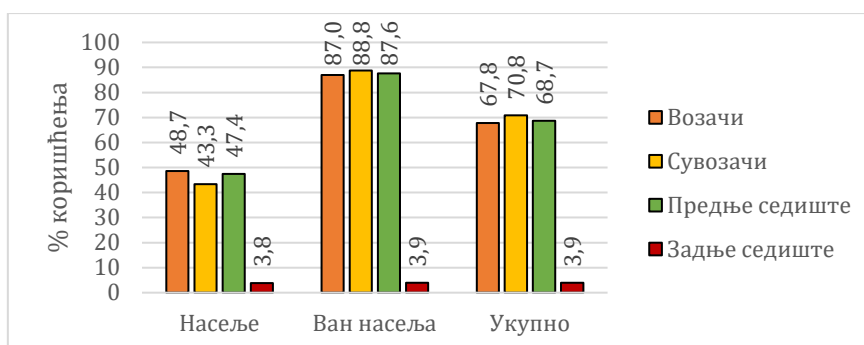
- Није било **погинулих старијих лица** у СН у посматраном периоду (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица **23**, што чини **9%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (44%).
- Старији највише страдају у **јулу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ СЈЕНИЦА

Од евидентираних возача у насељу, на територији општине Сјеница, коришћење мобилних телефона најчешће је евидентирано код возача аутобуса, следе возачи теретних возила, док су возачи путничких аутомобила најређе користили мобилни телефон. Нема значајне разлике између категорија саобраћајница. Просечно 11,5% возача аутобуса, 7,4% возача теретних возила и 0,7% возача путничких аутомобила користи мобилни телефон у Сјеници, Дијаграм бр. 11.1.

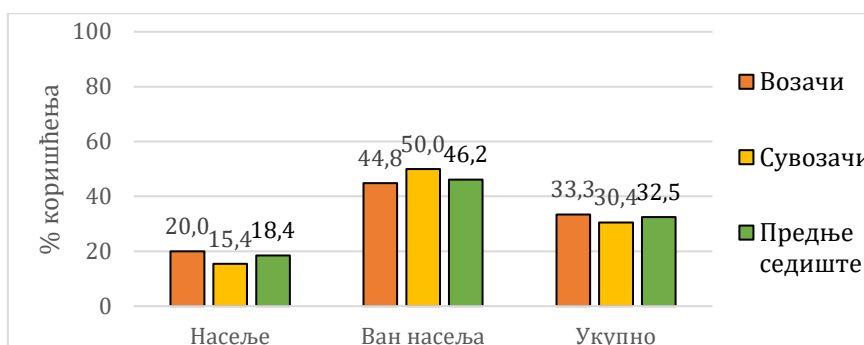

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Сјеница

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Сјеница

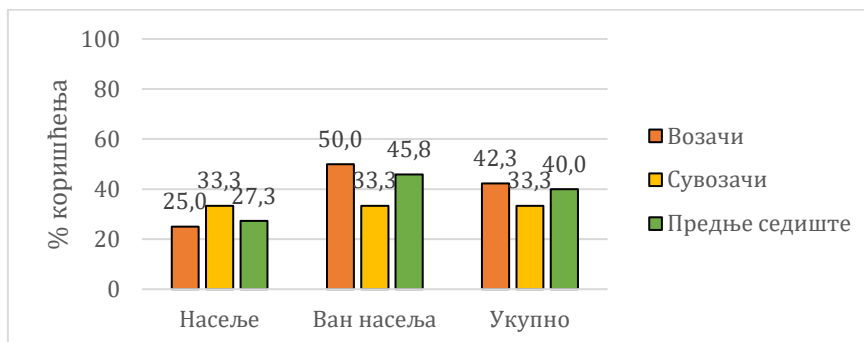
Коришћење сигурносног појаса у општини Сјеница, значајно је веће на саобраћајницама ван насеља у односу на насеље. Не постоје значајне разлике употребе појаса између возача и сувозача. На саобраћајницама ван насеља 87% возача и 88,8% сувозача користи сигурносни појас, док употреба појаса у насељу износи респективно 48,7% и 43,3%. На задњем седишту просечно 3,9% путника на обе категорије саобраћајница у Сјеници користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Сјеница

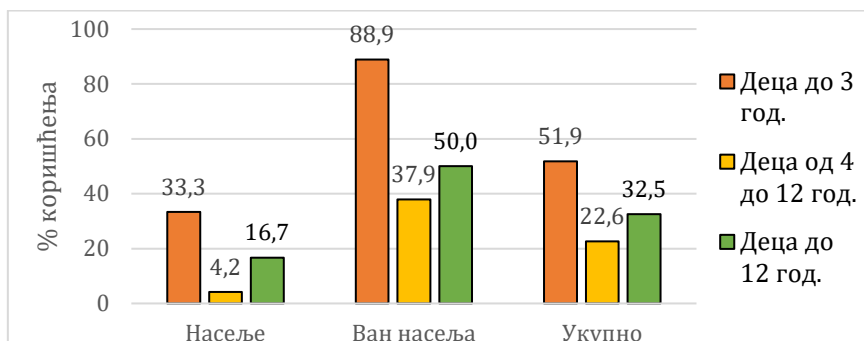
Употреба сигурносног појаса на предњем седишту, у теретним возилима у општини Сјеница, на саобраћајницама у насељу износи 18,4%, а ван насеља 46,2%. Вредност индикатора се не разликују значајно код возача и сувозача, Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Сјеница, на саобраћајницама у насељу износи 25% код возача и 33,3% код сувозача. Ван насеља, сваки други возач аутобуса користи сигурносни појас и 33,3% сувозач у аутобусима, Дијаграм бр. 11.4.

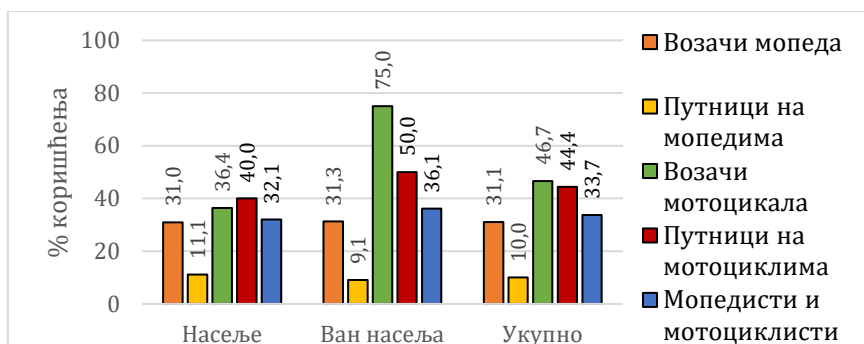

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Сјеница

Индикатори употребе заштитних система за децу у општини Сјеница имају веће вредности на саобраћајницама ван насеља, као и код деце до 3 године. Ван насеља 88,9% деце до 3 године се правилно превози, док у насељу вредност наведеног индикатора износи 33,3%. За децу од 4 до 12 година, вредност индикатора на саобраћајницама ван насеља износи 37,9%, а у насељу свега 4,2%, Дијаграм бр. 11.5.

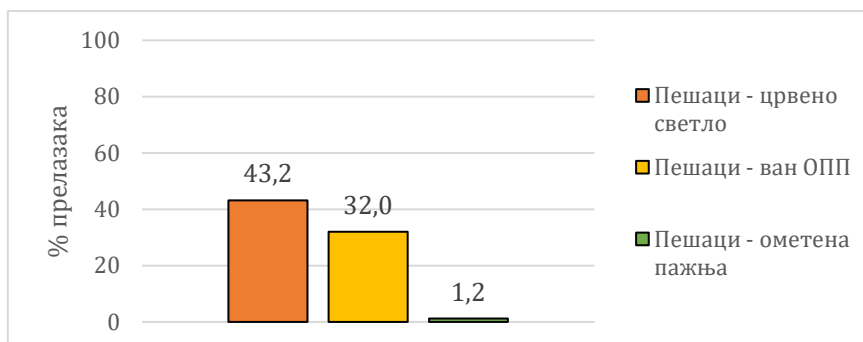
Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Сјеница

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Сјеница

Коришћење заштитне кациге на саобраћајницама ван насеља евидентирано је код 75% мотоциклиста и 50% путника на мотоциклима. На саобраћајницама у насељу вредности индикатора су значајно мање, и износе респективно 36,4% и 40%. Просечно 31,1% мопедиста и 10% путника на мопедима користи заштитне кациге на обе категорије саобраћајница у Сјеници, Дијаграм бр. 11.6.

Истраживања понашања пешака на подручју општине Сјеница показала је да висок проценат пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла (43,2%), као и да приближно трећина пешака прелази коловоз ван пешачког прелаза. Током истраживања у Сјеници, евидентирано је 1,2% пешака који су имали ометену пажњу током преласка коловоза на пешачки прелаз, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Сјеница

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istravanje/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatori>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Сјеница у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	2	5	0	0
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	1	13	0	1
ЦИЉ	2020. год.	max 1	max 2	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Сјеница, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 347 саобраћајних незгода, од којих је 173 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 7 лица, док је теже и лакше повређено 257 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуо је један пешак, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН.
- Погинуло је 6 возача и путника у ПА, што чини 86% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, није било погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је једно лице, што чини 14% од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду погинуло су 2 детета, док је повређено 26-оро деце. Деца су највише страдала у својству путника (36%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је једно младо лице. Млади чине 14% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (51%).
- У саобраћајним незгодама није било погинулих лица старости 65 и више година. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (43%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у августу.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**